

Kto posiada uprawnienia do dysponowania środkami budżetowymi przeznaczonymi na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych? Czy takim dysponentem jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych lub jednostka realizująca zadania w tym zakresie?

Wskazanie w przepisie art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pewnego kręgu podmiotów, jako realizatorów gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, nie oznacza automatycznie, iż tego rodzaju podmioty nabywają uprawnienia do bycia dysponentem części budżetowej.

W zakresie środków przeznaczonych na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, to wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest dysponentem głównym (dysponentem pierwszego stopnia) środków budżetowych w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych, a nie GOPS czy gminna komisja.

Zatem np. w zakresie udzielania dotacji należy odwołać się do przepisu art. 151 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że jedynie dysponent części budżetowej pierwszego stopnia może zlecić organizacji pozarządowej realizację swoich zadań na podstawie zawartej z tą organizacją umowy, przyznając jednocześnie dotację celową na realizację tych zadań. Dopuszczalne jest upoważnienie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta podległych mu pracowników do przeprowadzenia czynności związanych z postępowaniami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Należy jednakże podkreślić, iż interpretacja przepisów ustawy o finansach publicznych należy do kompetencji Ministra Finansów i wykracza poza uprawnienia Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na marginesie powyższych rozważań trzeba wskazać na zadania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, które zostały wyczerpująco wskazane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Z art. 4¹ ust. 3 ustawy wynika, że wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Trzeba pamiętać, że czym innym jest realizacja programu, a czym innym inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zatem gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych czy sam przewodniczący komisji nie posiada uprawnień do podpisywania się na jakichkolwiek dokumentach dotyczących realizacji zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz nie posiada uprawnień do zarządzania środkami finansowymi czy przyznawaniem dofinansowania. Gminna komisja jest ciałem eksperckim i przy tworzeniu gminnego programu i realizacji zadań zeń wynikających warto zasięgnąć jej opinii. Jednakże gmina komisja rozwiązywania problemów alkoholowych nie decyduje o wyborze realizatorów poszczególnych zadań.